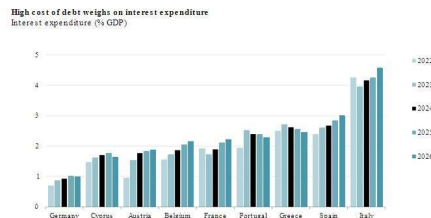

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

S&P: Ξεκινά δύσκολη δημοσιονομική χρονιά – Προστατευμένη η Ελλάδα

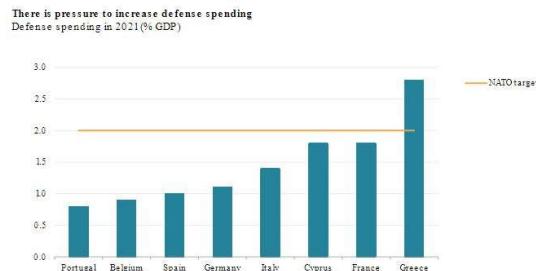
Χρονιά όπου οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις θα πρέπει να εστιάσουν στη δημοσιονομική προσαρμογή είναι το 2024 σύμφωνα με την S&P Global Ratings, καθώς το μονοπάτι για τη μείωση του χρέους γίνεται δυσκολότερο. Όμως, η πρόοδος αναμένεται ανομοιογενής, με την Ελλάδα, την Κύπρο και την Πορτογαλία να μειώνουν ήδη σημαντικά τα χρέη τους, τάση η οποία αναμένεται να συνεχιστεί. Αντίθετα, Ιταλία και Ισπανία επιδιώκουν λιγότερο φιλόδοξη τροχιά μείωσης του χρέους, ενώ Γαλλία και Βέλγιο αναμένεται να εμφανίσουν στασιμότητα, εάν δεν λάβουν πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής. Στην Γερμανία και την Αυστρία, η S&P περιμένει ήπια μόνο μείωση του χρέους.

Source: S&P Global Ratings
Copyright © 2024 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

Όπως εξηγούν οι αναλυτές της S&P, το 2024 θα είναι ένα έτος καμψής για τα δημόσια οικονομικά της Ευρωζώνης. Παρότι οι έκτακτες συνθήκες της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης δίνουν τη θέση τους σε ένα πιο κανονικό μακροοικονομικό περιβάλλον και στη μείωση του πληθωρισμού, εντούτοις οι ανησυχίες για τα υψηλά επίπεδα των χρεών, σε συνδυασμό με την νομισματική σύσφιξη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας θα απαιτήσουν από τις κυβερνήσεις να εστιάσουν στη δημοσιονομική προσαρμογή.

Άλλωστε, το δημοσιονομικό πλαίσιο βρίσκεται στην κορυφή της ατζέντας της Ε.Ε., με την επαναφορά των κανόνων που ανεστάλησαν το 2020. Αν και οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες συνεπάγονται μεγαλύτερη ευελιξία σε σχέση με τους προηγούμενους, εντούτοις η επαναφορά τους σημαίνει ότι οι χώρες με μεσαία-υψηλά χρέη θα βρεθούν στο μικροσκόπιο και θα αντιμετωπίσουν πιέσεις να μειώσουν τον δανεισμό τους, τονίζει η S&P.

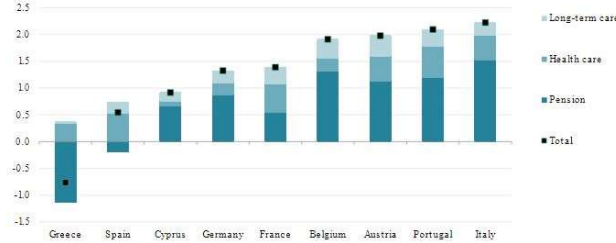

Source: Eurostat, CoDef
Copyright © 2024 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

Συνέχεια....

Οι προκλήσεις της μείωσης του χρέους μεγαλώνουν, καθώς το υψηλότερο κόστος των τόκων επιβαρύνει τους κρατικούς προϋπολογισμούς, ενώ η χαμηλή ανάπτυξη υπονομεύει τα έσοδα. Και μακροπρόθεσμα, η γήρανση των πληθυσμών επιβαρύνει τις δαπάνες, την ώρα που οι κυβερνήσεις πιέζονται να αυξήσουν τόσο τις αμυντικές δαπάνες τους όσο και τις επενδύσεις για την ενεργειακή και την ψηφιακή μετάβαση μεταξύ άλλων.

Ageing populations will weigh on public finances
Forecast change 2022-2030 (% GDP)

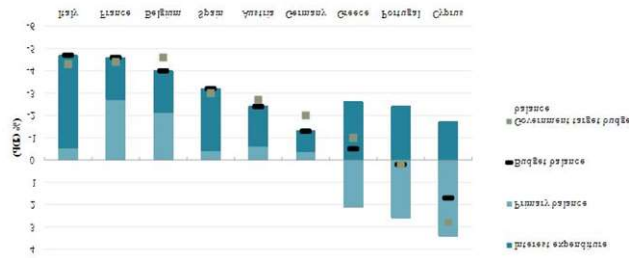

Source: S&P Global Ratings
Copyright © 2024 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

Η Ελλάδα

Στο περιβάλλον αυτό, ωστόσο, οι πληρωμές τόκων της Ελλάδας αναμένεται, σύμφωνα με την S&P, να παραμείνουν περιορισμένες έως το 2026, με δεδομένο ότι το 75% του ελληνικού χρέους είναι προς τον επίσημο τομέα, ενώ το χρέος ως προς το ΑΕΠ βρίσκεται σε πτώση (κάτι που μειώνει τις δαπάνες για τόκους). Η χώρα ωφελείται επίσης από την πολύ μακρινή ωρίμανση του χρέους της (γύρω στα 20 χρόνια), που σημαίνει ότι τα υψηλότερα επιτόκια θα περάσουν πιο αργά στις πληρωμές των τόκων.

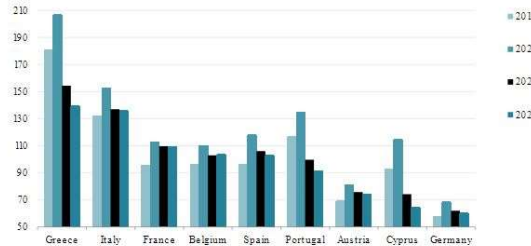
Ελλάδα: οι πληρωμές τόκων δημοσίου χρέους ως % του ΑΕΠ

Πληρωμές τόκων δημοσίου χρέους ως % του ΑΕΠ, 2024

Κατόπιν τούτων, η S&P επισημαίνει ότι η Ελλάδα έχει ήδη μειώσει το χρέος της κάτω από τα προ-πανδημίας επίπεδα (αναμένεται να διαμορφωθεί στο 162% του ΑΕΠ για το 2023), καθώς επέστρεψε σε πρωτογενή πλεονάσματα από το 2022, πήρε περιορισμένα μέτρα απέναντι στο πληθωριστικό σοκ, έλαβε στήριξη από τον ανθεκτικό τουρισμό και ωφελήθηκε από τη θετική επίδραση του πληθωρισμού στα κρατικά έσοδα.

Challenging debt reduction
General government debt (% GDP)

Source: S&P Global Ratings
Copyright © 2024 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

Αυτή η βελτίωση των τάσεων οδήγησε την S&P στην απόφαση να αναβαθμίσει την Ελλάδα στην επενδυτική βαθμίδα το 2023, με τους αναλυτές να σημειώνουν ότι περαιτέρω βελτίωση των δημόσιων οικονομικών θα μπορούσε να προδοτήσει και άλλες αναβαθμίσεις.

Μάλιστα, αναφερόμενη στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Πορτογαλία, η S&P τονίζει πως η σημερινή κατάσταση των χωρών αυτών έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις επιδόσεις τους στην κρίση χρέους, όταν ήταν ανάμεσα στις χώρες που χρειάστηκαν πακέτα διάσωσης.

Γερμανία: Οι αγορές στοιχηματίζουν ότι η Γερμανία δεν θα «συνέλθει» σύντομα

Όλο και υψηλότερα εταιρικά spreads απαιτούν από τις γερμανικές επιχειρήσεις οι κάτοχοι ομολόγων εξαιτίας της οικονομικής στασιμότητας, των προβλημάτων στον κλάδο των ακινήτων και του μεγάλου ποσοστού επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Αυτή, μάλιστα, είναι μια τάση που, σύμφωνα με το Bloomberg, διευρύνεται από την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, όταν εκτοξεύτηκε το ενεργειακό κόστος για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες της χώρας. Μετά τη συρρίκνωση της οικονομίας το τελευταίο τρίμηνο του 2023, οι πρώτες ενδείξεις του 2024 δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για αισιοδοξία, τουλάχιστον σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

Η ζήτηση από τους δανειολήπτες επιχειρηματίες για πάγιες επενδύσεις έχει μειωθεί, δημιουργώντας τον κίνδυνο για επιπλέον εμπόδια στην εγχώρια ανάπτυξη μακροπρόθεσμα, καθώς αυτό στο οποίο επικεντρώνονται οι επιχειρήσεις είναι να ξεπεράσουν τα τρέχοντα συσσωρευμένα προβλήματα.

«Η Γερμανία είναι πραγματικά σε δύσκολη θέση», δήλωσε στο Bloomberg ο Brian Mangwiro, διαχειριστής κεφαλαίων στο Barings. «Όλες οι μεγάλες βιομηχανικές οικονομίες επιβραδύνονται, αλλά, στη Γερμανία, αυτό επιδεινώνεται από το υψηλότερο ενεργειακό κόστος. Υπάρχουν επίσης προκλήσεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας με τον ανταγωνισμό που προέρχεται από την Κίνα».

Στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός τον περασμένο μήνα, ήταν διάχυτη η άποψη ότι η λεγόμενη ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας έχει χάσει το κύρος και τη σταθερότητά τους και αντιμετωπίζει μια δύσκολη περίοδο, καθώς ο ανταγωνισμός εντείνεται παντού: από μηχανήματα μέχρι αυτοκίνητα, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται.

«Οι οικονομικές προοπτικές της χώρας παραμένουν ζοφερές», σύμφωνα με τον δείκτη Weil European Distress Index, ο οποίος αποτυπώνει στάσιμη κερδοφορία και πιέσεις ρευστότητας.

Η άνοδος των επιτοκίων τα τελευταία δύο χρόνια έχει επιδεινώσει το πρόβλημα, εκθέτοντας σε κινδύνους ιδιαίτερος την αγορά ακινήτων. Περισσότερα από 13,6 δισεκατομμύρια δολάρια σε δάνεια και ομόλογα που εκδόθηκαν από εταιρείες της χώρας δέχθηκαν πίεση τον περασμένο μήνα, 13 φορές πάνω από το επίπεδο της Ιταλίας, σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε το Bloomberg. Διαγράφεται, συνεπώς, ένα ευρύτερο πρόβλημα, με περίπου το 15% των εταιρειών στη Γερμανία να αντιμετωπίζει προβλήματα, το υψηλότερο ποσοστό στην Ευρώπη, σύμφωνα με έκθεση της εταιρείας συμβούλων Alvarez & Marsal

Η πίεση πλέον εξαπλώνεται πέρα από τα ακίνητα, τις κατασκευές και το λιανικό εμπόριο, που επλήγησαν από τον πληθωρισμό και το αυξανόμενο κόστος δανεισμού, δήλωσε ο Christian Ebner, CEO της συμβουλευτικής ομάδας χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης. «Η βιομηχανία αρχίζει να επηρεάζεται» και η αυτοκινητοβιομηχανία «θα συνεχίσει να είναι ένα “προβληματικό παιδί”», σχολίασε χαρακτηριστικά.

Συνέχεια...

Και μέσα σε όλα αυτά, το αβέβαιο πολιτικό μέλλον της Γερμανίας ρίχνει ακόμα πιο βαριά σκιά στην οικονομία της χώρας, καθώς, όπως δήλωσε ο CEO της Deutsche Bank, Christian Sewing, η ανησυχία για την άνοδο του ακροδεξιού AfD συμβάλλει στη μείωση των επενδύσεων, με τον υπουργό Οικονομικών Κρίστιαν Λίντνερ να σχολιάζει σε παρόμοιο μήκος κύματος.

Κάποιοι σπεύδουν να επωφεληθούν

Από την άλλη μεριά, υπάρχει και η λαϊκή ρήση σύμφωνα με την οποία «ο λύκος στην αναμπουμπούλα χαίρεται». Με άλλα λόγια, κάποιοι βλέπουν την ευκαιρία να κερδίσουν από την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί. Οι εταιρείες ιδιωτικών επενδύσεων έλκονται στη Γερμανία λόγω του αναδυόμενου στρες και επιδιώκουν να αγοράσουν φθηνά οικογενειακές επιχειρήσεις σύμφωνα με τραπεζίτες και συμβούλους που βρέθηκαν στο Νταβός.

Προς τούτο, άμεσοι δανειστές, όπως η Ares Management Corp. και η Blackstone, έχουν ανοίξει γραφεία στη Φρανκφούρτη και προσπαθούν προληπτικά να δανείσουν σε γερμανικές επιχειρήσεις.

Οι short sellers επιδιώκουν επίσης να επωφεληθούν, στοιχηματίζοντας 5,7 δισεκατομμύρια ευρώ ότι θα πέσουν οι μετοχές των εταιρειών της χώρας, μεταξύ αυτών η Deutsche Bank, η Volkswagen και η εταιρεία ιδιοκτησίας ακινήτων Vonovia, με την τελευταία να αντανακλά τις ανησυχίες για τη γερμανική αγορά ακινήτων.

Η άνοδος των επιτοκίων οδήγησε ήδη τις τιμές των κατοικιών σε πτώση 11% από την κορύφωση του 2022.

Ενώ το χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει αντιμετωπίσει καλά πολλές περιόδους αναταραχής τα τελευταία χρόνια, τα εμπορικά ακίνητα και η έλλειψη οικονομικής ανάπτυξης θα μπουκ στο επίκεντρο του προβληματισμού για τις γερμανικές τράπεζες, δήλωσε ο Florian Heider, πρώην επικεφαλής του τμήματος έρευνας χρηματοπιστωτικών αγορών στην EKT. Το μεγάλο ερώτημα είναι εάν έκαναν σωστή διαχείριση κινδύνων και διέθεσαν επαρκή κεφάλαια για ζημιές, πρόσθεσε.

«Η αγορά ακινήτων πρέπει να παρακολουθείται πολύ προσεκτικά», δήλωσε ο Jörg Rocholl, πρόεδρος της σχολής επιχειρήσεων ESMT με έδρα το Βερολίνο και σύμβουλος του υπουργείου Οικονομικών. Η πτώση των στεγαστικών δανείων πλήττει επίσης την κερδοφορία των τραπεζών, είπε.

Η Bundesbank προειδοποίησε τον Νοέμβριο ότι στις αρχές του 2023, η «τρέχουσα αξία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου» ήταν αρνητική για 15 ταμειυτήρια και 37 πιστωτικούς συνεταιρισμούς», προσθέτοντας ότι φαίνονται ιδιαίτερα ευάλωτοι σε αύξηση των επιτοκίων. Έκτοτε, τα επιτόκια της EKT αυξήθηκαν κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες.

Το ένα τρίτο των δανείων εμπορικών ακινήτων στη Γερμανία αντιμετωπίζει υψηλότερο κόστος δανεισμού σε διάστημα τριών ετών, γεγονός που θα μπορούσε να προκαλέσει πιο απότομη αύξηση των χρεοκοπιών, ανέφερε η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας.

Πηγή: Bloomberg

The best performing stocks in the S&P 500 over the last 5, 10, 15, and 20 years...

Best Performing Stocks in the S&P 500 over Last 5, 10, 15 & 20 Years (Total Return)							
Rank	Symbol	Name	Last 5 Years	Rank	Symbol	Name	Last 10 Years
1	NVDA	NVIDIA Corp	1743%	1	NVDA	NVIDIA Corp	17763%
2	ENPH	Enphase Energy Inc	1354%	2	AMD	Advanced Micro Devices Inc	5079%
3	BLDR	Builders FirstSource Inc	1258%	3	AVGO	Broadcom Inc	2805%
4	TSLA	Tesla Inc	802%	4	FICO	Fair Isaac Corp	2216%
5	AMD	Advanced Micro Devices Inc	625%	5	BLDR	Builders FirstSource Inc	2145%
6	KLAC	KLA Corp	511%	6	MPWR	Monolithic Power Systems Inc	2036%
7	CDNS	Cadence Design Systems Inc	509%	7	CDNS	Cadence Design Systems Inc	2000%
8	PWR	Quanta Services Inc	502%	8	LRCX	Lam Research Corp	1810%
9	MRNA	Moderna Inc	500%	9	PANW	Palo Alto Networks Inc	1641%
10	LLY	Eli Lilly and Co	499%	10	AXON	Axon Enterprise Inc	1500%
11	SNPS	Synopsys Inc	482%	11	FTNT	Fortinet Inc	1467%
12	FICO	Fair Isaac Corp	449%	12	TSLA	Tesla Inc	1453%
13	AVGO	Broadcom Inc	442%	13	MSCI	MSCI Inc	1436%
14	URI	United Rentals Inc	425%	14	LLY	Eli Lilly and Co	1435%
15	LRCX	Lam Research Corp	421%	15	KLAC	KLA Corp	1427%
16	JBL	Jabil Inc	411%	16	SNPS	Synopsys Inc	1285%
17	MPWR	Monolithic Power Systems Inc	411%	17	ENPH	Enphase Energy Inc	1275%
18	AXON	Axon Enterprise Inc	407%	18	MSFT	Microsoft Corp	1190%
19	ANET	Arista Networks Inc	395%	19	NOW	ServiceNow Inc	1132%
20	CMG	Chipotle Mexican Grill Inc	371%	20	CTAS	Cintas Corp	1123%
Rank	Symbol	Name	Last 15 Years	Rank	Symbol	Name	Last 20 Years
1	NVDA	NVIDIA Corp	34320%	1	AAPL	Apple Inc	54910%
2	DXCM	DexCom Inc	14298%	2	MNST	Monster Beverage Corp	53519%
3	LULU	Lululemon Athletica Inc	13827%	3	NVDA	NVIDIA Corp	38171%
4	URI	United Rentals Inc	12465%	4	ISRG	Intuitive Surgical Inc	19366%
5	BLDR	Builders FirstSource Inc	11197%	5	BKNG	Booking Holdings Inc	18401%
6	NFLX	Netflix Inc	10593%	6	NFLX	Netflix Inc	10765%
7	FICO	Fair Isaac Corp	9565%	7	ODFL	Old Dominion Freight Line Inc	10225%
8	ULTA	Ulta Beauty Inc	8205%	8	AMZN	Amazon.com Inc	7019%
9	AMD	Advanced Micro Devices Inc	8163%	9	REGN	Regeneron Pharmaceuticals Inc	6177%
10	CDNS	Cadence Design Systems Inc	8047%	10	ORLY	O'Reilly Automotive Inc	5405%
11	TDG	TransDigm Group Inc	7757%	11	SBAC	SBA Communications Corp	5171%
12	DPZ	Domino's Pizza Inc	7320%	12	WST	West Pharmaceutical Services Inc	5143%
13	AAPL	Apple Inc	6609%	13	CPRT	Copart Inc	4691%
14	BX	Blackstone Inc	6478%	14	VRTX	Vertex Pharmaceuticals Inc	4238%
15	MPWR	Monolithic Power Systems Inc	6000%	15	TYL	Tyler Technologies Inc	4217%
16	AMZN	Amazon.com Inc	5519%	16	IDXX	IDEXX Laboratories Inc	4151%
17	ODFL	Old Dominion Freight Line Inc	5454%	17	IT	Gartner Inc	4084%
18	KLAC	KLA Corp	5343%	18	SHW	Sherwin-Williams Co	3616%
19	REGN	Regeneron Pharmaceuticals Inc	5101%	19	LRCX	Lam Research Corp	3567%
20	BKNG	Booking Holdings Inc	5099%	20	ILMN	Illumina Inc	3338%